

Spoštovana evropska poslanka, spoštovani evropski poslanec!

V torek, 23. januarja 2018 od 9.00 do 11.00 ure se bo v Evropskem parlamentu, Rue Wiertz 60, Soba A3H1, v Bruslju pod gostiteljstvom Elly Schlein zgodila predstavitev dokumenta **POVEČEVANJE DOSTOJANSTVA S POMOČJO SOCIALNE IN SOLIDARNOSTNE EKONOMIJE** (ki vam ga pošiljamo v nadaljevanju). Dokument je nastal, kot aktivnost triletnega (1.2.2015 - 31.1.2018) mednarodnega projekta Socialna in solidarnostna ekonomija kot razvojni pristop za trajnost v Evropskem letu za razvoj 2015 in naprej – SSEAS-SUSY, ki ga razvijamo 26 partnerjev iz 23 držav. Partner iz Slovenije je Mirovni inštitut.¹

Več: <http://www.mirovni-institut.si/projekti/susy/> in <http://si.solidarityeconomy.eu/> .

Projekt je namenjen raziskovanju, zagovorništvu, ozaveščanju in spodbujanju dobrih praks na področju "zapolnitve vrzeli" med razvojnim sodelovanjem ter socialno in solidarnostno ekonomijo, kar vključuje krepitev zavedanja javnih institucij, nevladnega sektorja in najširše javnosti o tem, kako spremembe pravnega okvirja in javnih politik lahko okrepijo povezavo med socialno in solidarnostno ekonomijo in bojem proti revščini. Primeri socialne in solidarnostne ekonomije so danes znani po vsem svetu, vendar pa javni dialog glede te teme le redko vključuje elemente razvojnega sodelovanja ali izobraževanja in ozaveščanja na tem področju. Področje socialne in solidarnostne ekonomije pa je tradicionalno dokaj dovzetno za razumevanje globalne soodvisnosti med državami EU in tako imenovanimi »državami v razvoju«.

Vabimo vas, da se predstavitve udeležite!

¹ Konzorcij projekta sestavljajo: COSPE (Cooperazione per lo Sviluppo dei Paesi Emergenti), Italy (koordinator projekta); Südwind Agentur, Austria; Action pour le Développement ASBL- SOS FAIM, Belgium; Balkan Institute for Labour and Social Policy, Bulgaria; DEŠA-Dubrovnik, Croatia; CARDET, Cyprus; Ekumenicka akademie Praha Europe, Czech Republic; Mondo, Estonia; Pro Ethical Trade Finland (PETF) / Eettisen kaupan puolesta ry (Eetti), Finland; Ressources Humaines Sans Frontières (RHFSF), France; INKOTA-netzwerk, Germany; Fair Trade Hellas, Greece; Cromo Foundation, Hungary; Foundation for Development of Democratic Rights (DemNet), Hungary; Fairwatch - Cooperazione e Mondialità, Italy; Waterford One World Centre, Ireland; Green Liberty (Zaļā brīvība), Latvia; KOPIN (Koperazzjoni Internazzjonali), Malta; Zwiasek Stowarzyszen Polska Zielona Siec (Alliance of Associations Polish Green Network - PGN), Poland; Instituto Marquês de Valle Flôr (IMVF), Portugal; TERRA Mileniul III Foundation, Romania; Slovak Centre for Communication and Development, Slovakia; Mirovni inštitut – Institut za sodobne družbene in politične študije (Peace Institute - Institute for Contemporary Social and Political Studies), Slovenia; Centro de Estudios Rurales y de Agricultura Internacional (CERAI) Spain; The Co-operative College, UK; Think Global, UK

POVEČEVANJE DOSTOJANSTVA S POMOČJO SOCIALNE IN SOLIDARNOSTNE EKONOMIJE

Socialna in solidarnostna ekonomija sta ključni interesni skupini v globalnem partnerstvu in paradigma za zasebni sektor, ki igrata koherentno vlogo v doseganju ciljev trajnostnega razvoja.

V političnem scenariju, kjer EU in njene države članice investirajo strateško in finančno v povečevanje potenciala zasebnega sektorja za implementacijo Agende 2030, akterji socialne in solidarnostne ekonomije (SSE) zahtevajo, da tisti, ki sprejemajo odločitve, spoštujejo obveznosti, ki regulirajo zasebni sektor, ki postavlja ljudi in okolje v središče s tem, da zagotavlja spodobne službe, spoštuje človekove pravice, ne škoduje našim ekosistemom, ravna z denarjem transparentno in odgovorno ter ustvarja trajnostno blaginjo za vse.

Za izvajanje tega socialna in solidarnostna ekonomija zagotavlja model in zahteva da zasebni sektor sprejme politične obveze, ki prispevajo k doseganju ciljev trajnostnega razvoja (SDG). V spreminjajočem se okolju, ki stremi k borbi proti temeljnim vzrokom za globalno revščino, se mora spremeniti celoten sistem. Zasebni sektor je temeljni del tega sistema. Povečevanje dostojanstva in zaščita našega ekosistema bi morala postaviti meje pri povečevanju dobičkov zasebnega sektorja.

ZAGOVORNIK

S konzorcijem 26 partnerjev iz 23 evropskih držav je bil izvajan projekt SSEDAS-SUSY, s pomočjo sredstev EuropeAid-a. Ugotavljal in premoščal je iniciative socialne in solidarnostne ekonomije ter razvojne politike na ravni EU. Vodil je podrobno raziskavo ekosistema SSE na ravni držav članic EU. Cilj projekta SSEDAS-SUSY je izboljšati kompetence lokalnih akterjev, ki so vključeni v SSE. Podpira novo paradigmo ekonomskega razvoja, da bi se z njeno pomočjo borili proti revščini ter prispevali k pravičnemu in trajnostnemu načinu življenja.

TEŽAVA

Vse več ljudi se sooča s številnimi izzivi, povezanimi z nevzdržnim ekonomskim modelom, ki vključuje izkoriščanje, negotovo zaposlitev in življenjske pogoje, spremembo podnebja, onesnaževanje in zmanjšanje naravnih virov. Spodobni življenjski pogoji za vse ljudi na svetu očitno niso kompatibilni z našo prevladujočo ekonomsko potjo. Tekmovanje in dobički so temelji, kjer je zakoreninjen tako imenovani razvoj, ki vodi v številne krize. Te je nemogoče premagati, ne da bi ustvarili novo socialno paradigmo. Tu lahko igra SSE bistveno vlogo. Nova socialna paradigma je predvidena v **Agendi 2030**. Celotni zasebni sektor je pozvan, naj igra bistveno vlogo pri doseganju 17 SDG-jev. Zasebna podjetja bodo nadaljevala z

implementacijo svojih aktivnosti z lastnimi, pa tudi z javnimi sredstvi. Zato je nujno, da poslovni subjekti in podjetja ne ustrezajo samo zakonskim zahtevam ter se obnašajo odgovorno glede človekovih pravic in ohranjanja ekosistemov, ampak poleg tega še prispevajo k realizaciji vseh SDG-jev. Kakor je navedla delovna skupina ZN glede SSE², bi učinkovita krepitev SSE-jev pomembno prispevala k implementaciji vseh SDG-jev. Verjamemo, da SSE služi kot paradigma in navdih delovanju zasebnega sektorja, ki se premika proti trajnostni ekonomiji.

Pod **Vodilnimi načeli ZN o podjetjih in človekovih pravicah** in **Smernic OECD za večnacionalna podjetja** je odgovornost vseh podjetij, da spoštujejo človekove pravice povsod, kjer delajo, nad tem pa obstaja skladnost z državnimi zakoni in predpisi, ki ščitijo človekove pravice.

V zadnjih desetletjih so prostovoljne iniciative postavile standarde in sheme za trajnostno potrditev. Zdaj pa je nujno imeti nadzorno ogrodje in kontrolna merila, da bi zasebni sektor prevzel odgovornost za svoje obveznosti. Ta ukrep je še potrdilo zadnje poročilo visokega komisarja ZN za človekove pravice, ki ugotavlja, da obstoječi izvensodni in prostovoljni mehanizmi »ne ustvarjajo zadovoljivih priložnosti« za žrtve zlorabe, »da bi poiskale in dobile zadostna in učinkovita zdravila.«³

Principe in navdih se da vzeti iz tisoč SSE pobud, ki so v zadnjih nekaj desetletjih vzniknile v Evropi. Približno dva milijona SSE organizacij v Evropi predstavlja okoli 10 odstotkov vseh družb in zaposlujejo več kot 11 milijonov ljudi (kar je ekvivalentno 6 odstotkom delovne populacije v Evropski uniji). Socialna in solidarnostna ekonomija je rastoče gibanje, ki želi spremeniti trenutni socialni in ekonomski sistem.

Z obnovljeno zavezo Evropskega sveta, kot je bila sprejeta junija 2017v **novem evropskem soglasju o razvoju »Naš svet, naše dostojanstvo, naša prihodnost«**, obstaja upanje, da EU okrepi svojo vlogo kot igralec pri implementaciji Agende 2030. Poleg tega postavlja ogrodje za skupni pristop – med EU in državami članicami – k razvoju politik skozi akcije, ki bodo skupaj okrepljene in koordinirane, da bi zagotovile dopolnjevanje in učinek.

Skupni pristop bi moral imeti dimenzijo različnih interesnih skupin, da bi zagotovili ureditev **globalnega partnerstva za trajnostni razvoj** na ravni držav članic na način, ki vključuje vse udeležence in glasove, ki so pomembni pri doseganju trajnostne ekonomije in razvoja. Akterji SSE, CSO-ji in kooperative so pozvani v evropski konsenz, da bi sodelovali v procesu, kar pa ni dobro odraženo v številnih državah članicah EU.

² Uresničevanje razvojne agende 2030 s pomočjo socialne in solidarnostne ekonomije – razmišljanje Petra Uttinga 2015.

³ Dostop do zdravila za zlorabe človekovih pravic, povezane s službo, poročilo ZN, 17. februar 2017: https://business-humanrights.org/sites/default/files/images/ARPII_FINAL%20Scoping%20Paper.pdf

TEZA

Socialna in solidarnostna ekonomija (SSE) služi kot paradigma za postavljanje standardov za zasebni sektor, ki naj bi spoštoval človekove pravice in dostojanstvo, še več, boril naj bi se proti globalni revščini in za promocijo trajnostnega sveta.

Ekonomska načela, ki temeljijo na solidarnosti, povezujejo potrebe posameznika s potrebami skupnosti, ne da bi izgubili globalno dimenzijo naših življenj. Ekonomska načela, ki temeljijo na solidarnosti, ustvarjajo spodobne življenjske pogoje za vse ljudi po svetu. Akterji SSEDAS-SUSY se zavzemamo za potrebe vseh ljudi, da se jih obravnava kot državljane in imetnike pravic, namesto da se jih preprosto naslavlja kot potrošnike in interesno skupino. Zavzemamo se tudi za državne in mednarodne politike, ki omogočajo spodbuden okvir za zagotovitev uspeha.

Partnerji SSEDAS-SUSY so raziskovali in prepoznavali evropski ekosistem socialne in solidarnostne ekonomije. Upravičeni so do tega, da so ambasadorji zasebnega sektorja, ki postavlja v središče načela in vrednote, ki jih delijo zgoraj omenjeni politični okvirji (Agenda 2030, Sporazum ZN). V tem okviru so partnerji SSEDAS-SUSY primerni zagovorniki Zveze za sporazum in dokument o politiki konfederacije Concord »Zemljevid Evrope v 10 točkah – vloga zasebnega sektorja v trajnostnem razvoju«.

ZAHTEVE

Akterji socialne in solidarnostne ekonomije, ki implementirajo projekt SSEDAS-SUSY, zahtevajo od institucij EU in državnih vlad, da prepoznajo pomembno vlogo SSE pri doseganju trajnostnega razvoja s pomočjo

SPREMLJANJA IN NADZORA

1. V delovanje naj spravijo razvojne politike in prakse v skladu z agendo SDG-jev in **novim evropskim konsenzom o razvoju »Naš svet, naše dostojanstvo, naša prihodnost«⁴**, tako da razvijajo mehanizme za spremljanje koherence in

⁴ Med 123 točkami Novega evropskega konsenza o razvoju »Naš svet, naše dostojanstvo, naša prihodnost« se bomo osredotočili na naslednje:

48 – EU in države članice bodo podpirale inovativna merila, ki so usmerjena v akcijo, s pomočjo razvojne politike, da bi povečali vključevanje MSME-jev v implementacijo konkretnih dejanj in odklepanje transformativnih potencialov. Olajšali bodo dostop MSME-jev do relevantnih podatkov, tako v EU in v partnerskih državah, in jih integrirali v verige zalog in vrednosti, medtem ko se bodo ukvarjali s finančnim primanjkljajem MSME-jev. Spodbujali bodo izmenjave podjetja s podjetjem in dialog med MSME-ji v EU in partnerskimi deželami ali regijami.

49 - EU in države članice bodo pomagale ustvariti poslu bolj prijazno okolje v državah v razvoju. To bo pomagalo k izboljšanju pogojev za inkluzivno ekonomsko okolje za standarde dela in zahteve skrbnega pregleda ter nove poslovne modele. Promovirali bodo širok dostop do finančnih in mikro finančnih uslug, vključno za ženske, revne in MSME-je. V zasebnem sektorju bodo promovirali

za napredno koordinacijo med državami članicami ter za vključevanje akterjev SSE v debate in akcije, ki se pojavljajo na evropskih in nacionalnih ravneh.

2. Z javnimi sredstvi naj financirajo samo zasebne družbe, ki v popolnosti sprejmejo **Vodilna načela ZN o podjetjih in človekovih pravicah**:
 - a. Prenehajo naj podpirati zasebne družbe, ki načel niso sprejele; razvijajo naj evalvacijsko mrežo, ki vsebuje načela SSE, in jih uporabljajo, preden bi z javnimi sredstvi financirali kakšne zasebne družbe – poglejte na primer Francijo⁵.
 - b. Razvijejo naj orodje za spremljanje in evalvacijo. Uporabijo naj ga pri zasebnih podjetjih, ki jih financira EU ali nacionalne vlade in vključujejo principe SSE.
3. Spodbujajo naj premike v strategijah in praksah korporativnega sektorja proti standardom SSE (i.e. javna naročila) in regulirajo zasebni sektor s postavljanjem določb in protiukrepov za tiste, ki ne upoštevajo okvirja.

OBVEZUJOČIH MEHANIZMOV

4. Implementirajo naj obvezujoče mehanizme za socialno in okoljsko odgovornost podjetij:
 - a. Podpirajo naj proces sporazuma **ZN glede čeznacionalnih korporacij in drugih poslovnih podjetij**⁶.
 - b. Podpirajo naj implementacijo **iniciative »Zelena karta« na ravni Evropske unije (EU)**⁷ in zagotovijo korporativno odgovornost za zlorabo človekovih pravic. Na odgovornost zaradi skrbnega ravnanja naj pokličejo posameznike in družbe iz podjetij s sedežem v EU, katerih aktivnosti vplivajo na človekove pravice in lokalno okolje.
 - c. Podpirajo naj prizadevanja držav članic za obvezujoče uredbe glede korporativne odgovornosti na državnih ravneh, kot novi francoski zakon.⁸

PODPORE SOCIALNI IN SOLIDARNOSTNI EKONOMIJI

5. Povečajo naj prepoznavnost vloge SSE in vzpostavijo institucionalno in politično okolje za SSE s specifičnimi in strukturalnimi merili, ki konsolidirajo

socialna podjetja, kooperative, podjetnice in mlade podjetnike, da bi pospeševali socialna podjetja, kakor tudi inkluzivne in zelene poslovne modele.

53 – Zasebni sektor lahko prispeva k implementaciji Agende 2030. EU in države članice, v tesnem sodelovanju z Evropsko investicijsko banko, bodo promovirale mobilizacijo zasebnih virov za razvoj, medtem ko bodo tudi promovirali odgovornost zasebnega sektorja na področjih z znatnim trnasformacijskim potencialom za trajnostni razvoj. To vključuje trajnostno kmetijstvo, varno in čisto energijo, integrirano upravljanje z vodnimi viri, prožno infrastrukturo, zdravje, trajnostni turizem, zeleno in krožno gospodarstvo, telekomunikacije in digitalno tehnologijo.

⁵ Ex Ante analitični vodnik za investicijske projekte

<http://www.landcoalition.org/sites/default/files/documents/resources/Guide-analyse-ex-ante.pdf>

⁶ Sporazum ZN glede čeznacionalnih korporacij in drugih poslovnih podjetij:

<http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/WGTransCorp/Pages/IGWGOntnc.aspx>

⁷ Inicijativa »Zelena karta« v Evropski uniji: "<http://danielleauroi.fr/?p=12022>

⁸ Loi relative au devoir de vigilance des sociétés mères et des entreprises donneuses d'ordre

"<http://www.peuples-solidaires.org/publications/la-loi-sur-le-devoir-de-vigilance-questions-frequentes>

vlogo mrež SSE kot gonilnikov trajnostne ekonomije na svetovnih, evropskih in državnih stopnjah.

- Promovirajo naj izobraževanje o socialni in solidarnostni ekonomiji v formalnem in neformalnem izobraževanju, vključujejo naj jo v izobraževanje za SDG-je in omenjajo SSE kot pot proti trajnostnemu in poštenemu gospodarstvu. Kot sredstva za dostavo naj uporabijo nacionalno globalno učenje, globalno državljanstvo ali razvojne izobraževalne programe.

INFORMACIJE:

Koordinatorji projekta

COSPE (Cooperazione per lo Sviluppo dei Paesi Emergenti), Italija
Elisa Delvecchio, vodja projekta

elisa.delvecchio@cospe.org

www.cospe.org

